

Lục Tỉnh Tân Văn

GIA BÀN:
 Năm-ly, Trung-ky và Cao-man
 Một năm 6 \$00
 Sáu tháng 3 50
 Ba tháng 2 00

ADMINISTRATION
 ET RÉDACTION:
 189, Rue Cathelin, 189-195 (1er étage)

六省新聞
 MỖI TUẦN LẼ RA BA KỶ:
 NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
 MỖI SỐ BÁN LẼ 0 04
 TELEPHONE N° 476 Adresse télégr.: LUCTION-SAIGON

GIA BÀN:
 Bắc-Kỳ, Lào, Đại-Pháp
 VÀ THUỐC ĐIA.
 Một năm 7 \$00
 Sáu tháng 4 00
 Ba tháng 2 25

On s'abonne sans frais dans tous les bureaux de poste.

POUR LES ANNONCES, s'adresser:
 à SAIGON: Aux bureaux du Journal.
 à HANOI: Aux bureaux du Trung-Bắc-Tân-Văn.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

1. - Việc học ngày xưa, Việc học ngày nay, Việc học ngày sau.
2. - Hội nghị quán hạt.
3. - Vụ mất mười tám muôn.
4. - Quan Thống đốc ở Hanoi.
5. - Tra an hôn con sách báo.
6. - Hình Đê đốc Begliê.
7. - Buôn bán ăn gian.
8. - Đê đốc Anton Truô.
9. - Thơ tin.
10. - Phần quan báo.
11. - Thông báo.
12. - Hướng truyền.
13. - Oan kha theo mãi.

HỘI-NGHỊ QUẢN-HẠT

Ông Báo cũng chẳng chịu ngồi không

Cách một số trước, tôi có đề luận, cũng trong không này và trang này, về phần bàn nghị viên quản-hạt hội-đồng Annam, tôi có kể công ông Bền mà đề lời khen tặng. Cho lấy lời khen ấy chẳng chừa mà gọi người viết « Đông-thơ », nếu chẳng kể công của mỗi vị ra hết cho trong Lục-châu trường tãi. Có khi người nghĩ cho tên Đông-thơ này vì Đẳng mà quên Đố đi chăng? Vậy tôi xin tiếp:

Ông Hội-đồng Báo, á-hả, tên ông Hội-đồng Báo này chẳng lạ với ai, vì trong khóa trước người đã làm công cùng xã-hội; đầu chẳng kể công ích của người ra, há-hành cũng đã biết là một đấng hết lòng vì nước vì dân, chẳng phải mặt ra chấp xử rồi vào hội ngồi làm bình phẩm mà che giấu. Biết vậy mà chẳng kể công ngài thì bất công.

Trong kỳ hội mới qua rồi đây, ngoài trừ sự ngài vì dân vì nước, hiệp ý cùng hạn đồng hội là ông Bền, ông Cang, ông Đông, ông Lương mà phần đời bài bác điều ước xin cho cơ-bạc, hãy tránh hại cho nước cho dân, ngài chẳng còn xin tiếng Annam hay nói tiếng Tây cũng không phải tồn thêm sự nghĩ chút nào. Bởi vậy cho nên tôi tưởng đặng có phép toán là một phép người Annam có thể dùng ngay tiếng Pháp mà học được thôi.

Cứ vậy nhiều lẽ thì nên kết rằng, sự dạy học bằng chữ quốc-ngữ là một việc rất khẩn yếu, trước là bởi dạy quốc-ngữ thì phần nhiều người học được những điều yếu dụng. Sau nữa là bởi trước học quốc-ngữ sau học chữ Tây mau giỏi hơn là học chữ Tây ngay từ trước. Thứ ba nữa là bởi dạy chữ quốc-ngữ vừa để kiểm thầy vừa tiện đi liền hơn là một trường Tây học trong các làng chấp xử Nam-ky.

Việc học quốc-ngữ thì còn cần phải lần-bộ nhiều lần nữa. Sau này tôi xin lấy từng bậc học ra mà bàn sách dạy, từ sơ-học tiểu học mà lên cho đến sơ-đẳng Pháp-học, coi thầy thành chung cho đến trung học, và cao-đẳng học. Trong mỗi đẳng ta thử xét xem Nửa nước có thi-hành được học gì sót hay không? Hay là nên cải-tương lại những điều gì ta cũng sẽ bàn với các ngài đọc báo, cho rộng thêm ý kiến. Duy trước hết có một cái nên đề lên đầu cái chương-trình hòa ở bên-xứ là Phạm người Annam mà ai chưa học được thông tiếng Annam, thì không nên học tiếng Pháp.

(Sau sẽ tiếp theo)

Bản báo để cho người phụ bút việc bài này lãnh trọn phần qui trách, về sự phần đời.

quan trên mấy điều sau này:
 1° - Đóm thầy học-trò thì đông số, chớ đại-trưởng thì ít chỗ, không thể cho vào đàng trọn tãi, đầu rằng số dư ngoài đó muốn chịu phí-học, nên ngài có dự tính, xin cho bên Học-chánh mở thêm một lớp học trong đại-trưởng Mytho, cho thêm 40 học-trò vào chịu phí-học mà học. Nhờ vậy quan Đốc-học chính mới có mở thêm một lớp trong đại-trưởng Mytho.

2° - Ngài có nạp ước cho ban hội kiểm thu xuất là bản hội của ngài dự phái, xin mở rộng, thêm đại-trưởng Chasseloup-Laubat Saigon và đại-trưởng Mytho.

3° - Ngài có xin và đã đặng phê nhận, lập trường-trong tại Vinhlong, để mới dạy con nhà ở xa thành phố.

4° - Rồi hết, ngài xin tăng tiền lưu trí cho hàng viên-quan và chức việc Annam đã lưu trí.

Ấy đó, một ông thì lo về thuế vụ và ích dân là ông Bền, còn một ông thì lo về việc mở mang học-văn là ông Báo, thì nhàm công cũng đồng công. Như vậy ông Báo có kém chi ông Bền, há nên một mình ông Bền, mà chẳng có tay măng khen ông Báo.

Vậy thì tôi xin bỏ lớn rằng: Ông Báo với ông Bền đang cho dân đề lòng tin cậy; sự công cứ không có chỗ ăn-năn.

Đông-Thơ

Ngày 7 Octobre 1920.

Bữa hội này các quan hội đồng, mỗi ông đều có ước xin mỗi chuyện kể sơ mấy ông Annam, như ông Đông thì xin đóm cái kính, từ kính Tổng-đốc Lộc qua sông Hậu-giang và chế làng (chính xác xin để cho trường tọa tại hành, mấy cái xin lớn, để cho làng may cái áo cho thôi.

Ông Trương ông Đông và ông Lương xin xin gông-bông Thượng-mũi Saigon, lập trường dạy Thượng-mũi, viết tắt thành máy và Ấng-lê.

Ông Trách ông Labastie thì xin ráp bốn làng Bình-hung, Vinh-phu, Vinh-loi và Mỹ-quoi của hạt Rạch-giá mà xa Rạchgiá quá, nên ráp lại Baellieu cho gần và tiện bộ làm việc hơn.

Ông Cang thì xin cho các viên chức đã học từ trước, bị đứng bộ trong trường, xin cho nhiều phần, nên xin cho thêm mấy ông lại bộ Tỉnh, chớ đến hết thuế thì thôi. Xin cho mấy chữ khẩn ruộng Rạch-giá, làm quyết chủ ruộng. Có làng Phuoc-long và Loc-minh, sự buôn bán lúa gạo thông đồng với Cholot rất thành ông lại xin cho thêm hai chỗ 2 cái nhà thờ và giấy phép và xin lập tức đảo kinh Bắc-Rạch-soi, vì đã định phải đảo 1918 sao chưa đảo.

Ông Bền một mình đọc một bài

Việc học ngày xưa, Việc học ngày nay, Việc học ngày sau

(L'Enseignement d'autrefois, d'aujourd'hui et de demain)

(Tiếp theo)

Chẳng có lẽ lại cho trẻ đi học chữ Tây rồi mới cho nó luyện tập cái khiến thông-minh. Tưởng nó đã biết sẵn tiếng Annam, thì trước khi cho nó học tiếng Pháp là một tiếng lạ, khá nên lấy cái tiếng nó thường nói mà dạy cho nó biết đủ mọi điều. Cái văn-đề học rút lại chỉ có hai câu ấy.

Ở trên kia, tôi đã thuật lại cái việc thí-nghiệm hai đứa trẻ, thì biết rằng đứa trẻ có học phổ thông bằng tiếng Annam rồi đến lục học chữ Pháp nó mau giỏi, bởi vì nó từ một chỗ cao mà đi lên. Ngược lại Annam đã biết nghe rồi, mà học nói tiếng Tây để dùng trong nghề mình, thì cũng mau, nhưng không có thể học rộng lên được lắm, bởi vì không có căn bản học từ thuở nhỏ. Có học làm, thì cũng chỉ đến giới bằng một người Tây gần bắt thức tự mà thôi. Đó là lý lẽ chung mà nói.

Nay lấy sự thực hành ra mà suy, thì nói rằng: dạy người Annam học một chữ Tây mà thôi, thật là một việc không nên làm mà không thể làm được. Bởi vì không có của đâu, vì đâu có của cũng không đủ thầy mà dạy. Cứ số nhà trường hiện nay mà tăng lên, bằng hai bằng ba lần cũng không đủ mà dạy cho khắp cả nước Nam học được. Vậy nếu chỉ chuyên một việc mở trường học chữ Pháp thì chỉ lợi cho phần ít người, còn bản dân thì không biết vào đâu mà học cả, mà nào phần ít ấy có được lợi đâu, bởi vì như đã nói trên kia, hề không có luyện tập trước bằng tiếng mình thường dùng, thành lình đi học những sự lạ bằng một thứ tiếng lạ, tất nhiên là học chẳng nên hay.

Vậy thời mở mang cho nhiều trường sơ đẳng dạy bằng chữ quốc-ngữ là một việc hiệp ích chánh trong nước, lại là một việc ích lợi cho dân Annam. Như vậy thật là chẳng thiệt ai. Những con nhà nghèo khó, không phải ra khỏi làng, rồi đi ra cũng biết đọc, biết viết, biết tính, biết được vài điều yếu dụng. Trường để mở mà cũng dễ tìm.

Báo Sư-phạm học-khoa mở ra chính là để cho những hạng học trò đó. Chớ nào thiếu thầy dạy thì đã có sách, sách lại rẻ tiền, đi đâu khắp cả mọi nơi, thay cho ông thầy học giúp đỡ ông thầy dạy học.

Một quyển sách dạy phổ thông bằng chữ quốc-ngữ như vậy, thật là có ích hơn những quyển sách dạy bằng tiếng Pháp mà có kẻ vội vàng lảng ra cho trẻ học sớm qua. Như là những sách dạy tiếng một. Trong một trang sách chữ Tây, học-trò chỉ hiểu sai độ vài ba tiếng là đủ không rõ nghĩa hết cả. Khiến cho con trẻ nói bậy bằng tiếng Tây, không ai biết mà nó cũng không biết. Nghe lấy những câu học-trò thường nói làm bằng tiếng Tây, giả thử dịch ra được tiếng Annam cho nó nghe, thì đứa trẻ nói ra, những câu ấy, giả nó biết suy nghĩ nó cũng phải tức cười. Nhưng muốn cho nó luyện tập cái nét suy-nghĩ, thì nên trước hết phải dạy chúng nó học ý, chớ đừng học tiếng; phải lấy chữ tiếng thường dùng mọi ngày của nó mà dạy nó nói cho có nghĩa, chớ đừng nói làm bằng tiếng của nó, nhưng hậu mới dạy nó nói có nghĩa, bằng tiếng nước người được.

Các ông có ý nghiệm ra những người Đại-pháp ở đây, đầu không biết tiếng Annam, tự dùng cũng phải biết đếm bằng tiếng Annam với thì thường với người làm việc, với con Ấy bởi vì đếm là một việc ai cũng biết rồi, và lại chỉ cần đến có mấy tiếng mà thôi, dẫn tiếng nước nào ai cũng có thể thuộc ngay được mà dùng liền được chớ không phải tự-trưởng bằng tiếng khác mà nói. Ông Tây nói mười lăm thì trong bụng tưởng ngay tới 15 mà miệng nói ra liền, chớ không phải tưởng quinze rồi mới lại tìm xem quinze dịch ra tiếng Annam là mười lăm đâu. Những người Annam ở tận nhà quê mà đếm đùa chơi on, đơ, toa, cach, cũng vậy.

Chỉ có mấy tiếng, gọi là có ý thì thuộc ngay, đến lúc đếm thì đầu nói

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt
 làm cho những tay thạo rượu thầy đều khen ngợi
 Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi

trước dài về sự thiếu nhà trường và xin trả nhà trường và thầy giới của Annam xưa lại cho Annam, như trường bầu quốc (Chasseloup-Laubat) nhà nước lấy mà cho con Phansa cũng xin trả lại, có quan Đốc học Chánh tại Hội. trả lời rằng sẽ cắt thêm cho lớn và chồng lâu thêm, rồi trả lại cho Annam và cắt trường Lycée cho Phansa.

N. H. V.

mắt mười-tám muôn

(tiếp Theo)

Tháng trước có nói về vụ bạc này, chủ là Schroder giao hoa-ly cho Le Tinevez đem về Saigon, coi lại trong hoa-ly không có bạc.

Nay chủ-hãng là Schroder, đã bắt được tại Rangoon, tàu Capitaine Faure, chở về Saigon.

Hôm thứ 3. 12 Octobre, tàu tới Saigon, hồi 13 giờ rưỡi, neo giữa sông. Tức thì quan bồi-hầm, quan lục-sứ và một ông thông-ngôn tiếng Anh, bước xuống, cũng có hai chức việc mặt-hầm theo giữ coi chừng....

Khi vừa cấp cầu rồi, thì Schroder bước lên, có một ông mặt-thăm theo chơn, vừa lên bỏ lại đó một ông nhà rước.

Sự rất nghiêm cấm đến gần không được, nhưng khi đất đi rồi, thì nghe quan bồi nói lại như vậy :

Khi ở Rangoon, nghe có tin bất ý, thì mau mau về, chẳng hay sự bạc mất chút nào; lúc đến Singapore rồi 48 giờ mới hay, thì y tính về mà không trả cho tròn danh phận của y mà thôi.

Nay số bạc này là hết thầy sự nghiệp của y, như mất thì để rồi cho y và nhà Bản China, nhưng y sẽ lo mà tính toán với Bản cho xuôi, chắc là y sẽ bị nghèo, hết tron vốn còn đâu, còn một món bạc y muốn thế chừa khi ở Rangoon do của Bản Nhặt giùm, nay quan bồi cầm y tại Khám lớn đợi tra hỏi.

Phụng dịch : N. V. H.

Quan Thông-độc đi Hànội

Tàu La Manche lấy neo.
 Kỳ rồi bốn quan có nói ngày 12 Octobre là ngày Nguyễn-soái định đi Hànội, hội Thượng-nghe!

Đúng ngày. Tàu La Manche, sủa rồi trong y ra, đậu tại cầu 17 giờ lấy neo, dưới tàu có quan Thông-độc, Le Collea quan Thượng thơ Eutrope, Ky học quan Thông-độc ông Destenay, quan năm phó thủy sự Rémy, quan phó đồng lý, hội đồng Quan-hạt ông Lambert và Lê-văn-Trung, phái viên thương nghị.

Còn quan Đốc-ly Saigon ông Mayer, và ông Đâu phòng Canh nông ông Lacaze, tỉnh đi đường bộ bằng xe Ôtô.

L. T. T. V.

Tra án "Hòn con mách bèo"

Vụ kiện Mme Cẩn đánh chết cháu trai

Hai mươi sáu năm để oán.

Bữa 14 Octobre, quá mười một giờ, là giờ tối đã về và là khi cha mẹ lên Tầng vào đơn kiện Mme Cẩn về vụ giết con, quan Biện-ly dải mọi vụ qua quan Bồi-hầm; quan Bồi-hầm liền mở đàng tra vấn. Bởi cố, mới có quan Biện-ly Célerin, quan Bồi-hầm Boyer với M. Etévant sử Mặt-thăm và lính tới nhà số 12 đường Bourdais là nhà M. Cẩn ở mà bước mồm tìm kiếm chung quanh vườn. Cũng có đào chỗ gốc dừa là chỗ trồng sả nói đó lên nữa, song vô ích. Hai còi đầu chẳng thấy, chỉ thấy rẽ dừa đâm qua xò lại dưới một cái nền đồng « bit-ton » lâu năm đã dẽ-dẽ, làm cho kẻ cầm cuộc đào một thử hết hơi; bây giờ đây quan Bồi-hầm còn đàng tra; những lời bản cho là cuộc trò-cười chưa nên vội tỏ. Nên để em vậy cho quan tra-án vấn tra, hư thiệt lẽ nào rồi sẽ.

Tuy vậy mà cũng nên nhắc chuyện năm trên, hai mươi sáu năm qua rồi, của Mme Cẩn thuật; tưởng ai nghe đến cũng ngỡ chiêm-báo, hoặc ngỡ chớ là một lời truyền phơg-tình tiết cũng báo hậu.

Liệt qui biết rằng vợ chồng M. Cẩn đã có vào đơn thưa nói rằng vụ này bởi thù oán mà ra, chỉ rằng người mà hai vợ chồng đã ra tay giết cô, vớt nước trong buổi trầm luân, vì cơm không lành canh không ngon, cừu đã dẽ hơn từ hai mươi sáu năm, nay dĩ oán báo ân, xúi dục này đã đem xáo thị. Xúi dục làm sao mà ra đến đời? Nói quyết cho vợ chồng M. Cẩn đánh chết thàng Tầng rồi chôn lên trong vườn nhà mà thôi. Làm cho vợ chồng chủ nhà-quê kia, vì tình máu mủ, nghe vậy lẽ nào au dạ, song muốn giết chủ mưu, nên bày đặt một điểm chiếm bao trắng hơn con mách bèo!

Tới đây tôi đã truyền hai mươi sáu năm qua rồi cho Mme Cẩn thuật lấy Mme Cẩn có chỉ ngay tên, song tôi đã nói để em vậy cho quan tra-án vấn tra, nên làm sao động, nên làm sao động để tên người.

Hình dẽ-độc de Beylié

Ai công tố sự quan đẽ-độc de Beylié, năm 1910, đi xem địa thế Lào, khi trở về chưa đến Vientiane, bị cái người Tadua, nước tông ruộng mạnh quá, tàu sa lúp phải chìm, mà quan đẽ-độc và quan thầy thuộc Rouff audis theo, cả hai người phải bị trôi theo dòng nước.

Qua năm 1911, nhà nước Namkỳ có đăm bài còt 2 ông về Saigon....

Ngày 12 Octobre 1920 bốn hội dựng bình ông de Beylié, hội tịch coi phải dựng tại chỗ nào, vì hình đã qua rồi, kỳ lâu chót.

Hội lựa sẽ dựng tại trường thi xưa của Annam, mà cái mặt khoe phía đường

« Việc này — Mme Cẩn nói — có lạ chi! Cứ vật thì vật trả ơn, cứu nhưn thì nhưn trả oán; ấy là lẽ xưa nay hằng có.

« Nó dẽ oán tôi về hai mươi sáu năm, nay thừa dịp sắp chầu của tôi trốn đi, mới anh tôi đi kiện vụ cho tôi giết cháu rồi chôn, nghe qua ai cũng hết hồn, nghĩ cho tôi đứ quả hùm ngày, nghề con cháu nhà mà xé.

« Thuở nó còn xuân, gặp hội điền đảo, quần áo chẳng lành — ấy là lúc thất thời, người đời ai cũng phải có lúc truân chiến, chẳng cần kể nê — tôi nghĩ tình chi em, thương người một hội, tôi đem nó về nhà tôi nuôi. Cơm của tôi nó ăn, áo quần của tôi nó mặc, nó chẳng nghĩ lại trở lòng làm quỷ, cấp một cái áo lót của con tôi, giấu đem đi bán; làm cho tôi kiếm quanh kiếm quẩn, nghỉ quây nghỉ quây nột hội, rồi việc lỗi ra chi ta ăn-cấp.

« Bật đem xuống bít — lút này ma-dame Cẩn cũng có nói tới tòa, là lúc bước ra hai đàng nói qua nói lại — tôi không đánh làm thiệt hại nó, lại cũng nghĩ, thiệt nó chẳng động ich cho tôi mà phải tiếng chẳng dung nhau, chỉ em một nguyên phiến trách, tôi mới đánh nó hai ba lộp tai rồi bỏ qua; sau lại nó quen tay, cũng cấp của người, nên bị ở tù ba tháng.

« Tại bà hộp-tai của tôi đó mà rõ chẳng ăn-năn, dẽ oán hại tôi đến giờ, làm nên nỗi đất bằng sông đây! »

Liệt Mme Cẩn thuật vậy đó già chơn ai biết cho chẳng; duy truyện, nếu qua cô, người ở Saigon này lâu, còn nhớ. Ấy vậy sự già chơn tôi chẳng bâu, dẽ phủ mặc đời công nghị. Sau đây tôi tưởng cũng nên nhắc khoản thì hội đàng nói qua nói lại với nhau tại tòa, Mme Cẩn bày chuyện ra ra thì có kia có hàm: « Mày nói xúi dục tôi, dẽ rồi đây tao kiện! »

Muôn biết vụ quan tra-án ra thế nào, chịch đợi kỳ sau nói tiếp.

M. H. L.

Buôn bán ăn gian

Giông-cao, le 6 Octobre 1920.

A Monsieur le Rédacteur,
 du «Luc-Tinh-Tân Văn», Saigon.
 Kính thăm ông đặng miễn trường và báo-giới cho lần phát. Xin ông rộng lòng cho tôi xin một chèo giấy đặng tỏ cho Luc-châu quân-tử và nhưt là mấy ông nhà-giàu trong xứ tôi có mua bán lúa với một tên Khách-trú khỏi làm thì ông rất lớn; vì nhiều đặng đã bị tên Khách-trú này gian ngược mà chẳng đặng nào khai nó ra cho rõ rõ nên chẳng ai biết được mà tránh, cứ một đầu tin Khách-trú là chắc sự ăn nói của họ, nên phải làm.

Nguyễn sự như vậy : Tôi là Trần-ngọc-Kỳ; lúc cuối tháng bảy Annam lúa có lên đặng vài ngày, tôi có kêu tên chệp C..... làm công cho bang X..... ở tại Tân-thành (Bentre) mà bán lúa cho nó. Nó ung chịu mua lúa của tôi 200 gia giá là 220 \$00, bán gia thùng 40 litres chẳng phải bán của Tôi chủ-tiệm nó là bang X..... mà lấy bạc trước; chủ-tiệm nó đưa ra 40 \$00 và nói con bao nhiều nữa gạo chạp chờ lúa về sẽ trả đủ. Tôi tin bằng lời; dẽ đâu cách mười ngày chúng nó đến phá bao có 60 gia, rồi làm bộ cần lua coi rồi ngưng không phá bao nữa, dẽ trả lời chủ-tiệm nó hay, vì lúa nhẹ cần. Tôi tưởng là quen lớn nên dẽ sai người hỏi lại chủ-tiệm nó coi, chẳng dẽ đâu 60 gia nó phá bao đó đâu về đi hết; đến chừng hỏi lại chúng nó nói không mua nữa trả bạc đủ 60 gia đó mà thôi. Xin các ông xét lấy đó mà coi có tên chệp, vì lúc ấy sự gia hơn, nên chúng nó gian ngược như thế; chớ chi lúa có giá lên đầu ra thế kỷ. Nghĩ vì chẳng tôi dẽ chi và lúa vác khỏi nhà rồi nên tôi chẳng hỏi mới, nghĩ mình thua trí chệp thì lấy làm buồn chí, bất quá lập giáp ít thì thôi.

Vậy mấy ông phủ-hộ cũng nên đem lấy làm gương, sau có mua bán lúa với Khách-trú, đừng tin mà mua bán, nên hỏi họ giao kèo mua bán, xong thì đem bạc trước mới là chắc cho mình, kéo làm.

T. N. X.

Đẽ-độc Anton Tru-ô (DROUOT ANTON)

Cũng một v anh hùng non nứa (Trugen)

« Anh-tập-ừ-biểu » Tàu; có một ông đẽ-độc làm của mà dẽ-độc sách.

Bên Phansa cũng có anh Tru-ô, dùng lửa lò nướng bánh của cha mà học vậy.

Khi Tru-ô còn nhỏ, cha mẹ thì nghèo, chuyên nghề nướng bánh, bở mà độ nhứt, mà còn không đủ, bởi vậy Tru-ô, tuy nhỏ mặc lòng, cũng phải thò o giúp cha, coi chừng chym lửa, bánh chín thì kều, thức khuya dậy sớm, chớ chi chơn nó giàu, thì có đâu cực vậy.

P. d. Ng. h. V.

Blancsubé, sau nhà thì nhà nước, theo sửa soạn chỗ, và chơn cam-ên về Thành-phủ chụu.

Hội tịch phải khởi công cho chúng, được ngày khánh thành sẽ cho kiếp một ngày lễ cả 11 Novembre tới đây.

Hình có nửa hình mà thôi (buste) bằng đồng, rồi dẽ trên một khúc như cây Cỏ Cẩm thạch, dưới cái biển ra, có bình dĩa ba đội mũ lá, ngồi, tay trái chỉ trên bít-thước có chạm con đầu Thành-phủ Saigon, và có một khoáng dẽ chữ l'Indo-chine au Général Léon de Liautey.

Nghe nói giá cái hình này một muôn rưỡi ngàn. Cao 3 thước tám.

HỒI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuốc-dạ Langsa. Hễ biết lựa thuốc rời và thuốc điều trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sản Algérie quá thiệt là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng

Hãy nên hút thuốc hiệu TRÁI-ĐẤT

Nhưng mà Tru-ô có chí, làm bằng giúp nhà, mà ham đọc sách, tập rèn kinh sử, nhiều khi như không có lò, của cha nó sáng, thì nó lại dùng bóng sao, bóng trăng mà học, nói ra ít ai tinh, mà thiệt sự như vậy, mà cha mẹ nó cũng hay rõ sự như vậy, mà biết làm là n sao, mình bởi nghề quá, để tự ý nó. Phải lại không phải một mình An-ô mà thôi, cha mẹ có tới 12 con hết thảy, Anton đó là con thứ ba:

A. Tru-ô, có tánh thông minh, xóm rặng đầu mèn, ông thầy, dạy cũng thường khen, cho nên cha mẹ tuy nghèo, chớ cũng có hơi cung Anton, giúp nó không được, hờ để nó tự ý học hành, chẳng hề khi nào nói lòng nó.

Ông thầy thầy thông minh, có ý thương riêng, nên xin dùm cho Anton, được học ngoài trường Nancy. Từ ngày vào trường được rồi, thì Anton lại càng siêng năng hơn nữa, học ngày đêm không nghỉ, cho đến nỗi dầm thầy mài nước ruột, giành sách đem đi không cho, bảo nó thôi đi nghỉ, mấy đọc hoài nhiều quá.

Khi Anton trọng trọng, thì giúp cha phát bán, cho bà phổ mỗi ngày, Anton lãnh đi phát bán, thì đi phải rồ-mau mau về cũng lo học, không khi nào ham chơi, như bạn tác của nó, hoặc chỉ vui thì nghĩ, thì coi cho phải mắt nhiều giờ.

Cha nó thầy vậy thường nói, tao coi mấy lớn đây, thế khi còn cực hơn tao nữa.

Anton, có chí không mình về bác học, cho nên ông thầy dạy, ưa Anton lắm, đem hết tài năng mà truyền, có hai năm Anton giỏi, tuy học trường nhỏ mà không thua sự học-trò trường lớn.

Qua năm 1792, là năm khôn khéo hơn hết, đã trong nước có loạn, mà còn ngoài bang thì xâm giết, tràn vào nước, bởi vậy nên, may gặp từ đường có bán treo, o que hương hầu mặt, chiếu mộ anh tài:

Cha Anton, nghe thầy việc nước nhà, tai biến như vậy, thì than thì khóc, nghĩ mình tai mũi làm người, mà con nguy hiểm, như vậy không ra mà giúp. Được mảnh công gì với chúng bạn sao? Nhưng nói rồi nghĩ lại, sự nhà trọng hơn, ra đi đã đành, bỏ đi bầy con, còn nhỏ cho ai?

Anton lúc này 18 tuổi, xin đi, mà cha nó không cho, nói rằng, nó còn nhỏ học chưa rồi, phải ở nhà mà học cho rồi, em, nó đi mới phải, vì nó không có học, thôi để thế nó đi, cũng như đỡ cho mày. Em nó khi đó mới có 16 tuổi, mà đã lình chông đi nghiệp, mà lại vô phước, mới ra đi mười ngày, bị một phát sóng, bỏ mình;

Tin về nhà cha mẹ anh em đều rầu. Anton, thấy vậy chịu không nói xin cha nó, phải cho nó đi đặng, bảo thì cho em nó. Mà cha nó nói, bảo thì chưa phải việc, ta nghe tại thành Metz, có thi lựa học-trò, mấy đi đó phải hơn, mà tao nghĩ buồn quá. Anton hỏi, vì sao vậy cha? Vì nhà nghèo không có tiền, dù cho mấy phí lộ.

Ôi trường giống gì, tôi đi bộ được,

cha nó nói, mười ba dặm trường, gần gửi làm sao? Anton trả lời, hại gì, mình tính đi trước hay hơn.

Tự ý, nhờ ơn trời điều độ cho may. Qua ngày sau, Anton từ giả mẹ và em đi ra đi, vai thì mang rổ sách, của mẹ nó may cho, tay cầm một đũa cùn, cháng mang đôi giày mới, trong túi sáu quan tiền, là giá tài của cha nó, để dành được có bao nhiêu, mà cho nó mà thôi. Tuy vậy, đồ ăn bần cơ bản, chớ nó trong lòng chưa, bác-vết học hẳn hoi, mà trường thì thì chắc đư.

Năm mươi hai ngàn thước (52 kilom.) đường trường điệu vợ, ngày đi đêm nghỉ, Anton đến tại Mô-sen (Mosselle) mình mấy ngày đứng bụi.

Biết mình đi trẻ chàng kiếp sửa sang, bởi thời phong thì, đi đại đến đó, thấy các Giám-khảo rất coi nghi, còn học-trò thì lộn nhò dù thứ, kẻ lòa lết 40 quán, người mang loa quan v, đồng lăm, thân trong có phồng, của mẹ học-trò, ngồi cọt kháo học.

Cái bộ tịch Anton bước vào phòng, bị áo quần không tốt, giày nón tem lem coi không ra tướng, lấy làm hèn hạ, cháng khác như kẻ kèn, bay vào phòng bác học.

Anton thấy nghiêm quá, phân mình ở nhà quá, chưa từng quen con mắt, phải khấp.

Nhưng cũng rán sức làm đặng, để tới cơn chò nắc thang, đi ngay tới mấy giám khảo.

May gặp ông Laplace (La bờ lư) là, một ông quan, rất nên hiền từ, hỏi Anton nhò mấy đi đâu đó? Anton trả lời thưa tôi đi thi; Vừa dứt lời, học trò cười rồ, cho là thàng điên.

Ông Laplace thấy vậy quờ cho trò, rồi nhâm xem bộ tóc bện Anton biết không phải điên, mà coi mắt nó than, có lẽ cũng là học-trò, nhưng, hỏi vậy mà mấy tên chi? tôi tên Anton Tru-ô, ở đâu? Tôi ở Nan xi. May, người thì sao hôm trước không, xin bính vào số? Tôi không hiểu.

Trò không hay gì, mầy mầy (Anton) chữ Đ mà thì mới đến chữ Đ, thì thời, quần của mầy cũng set 01 rồi. Mầy nói cho bau rồi. Nhà nước lựa dưng có 32 người, học trò chịu khảo số đến 400 người, liệu coi thì được không?

Thưa tôi chịu thì, xin quan lớn nhòm lời, tôi xin.

Tự ý vậy thì xuống dưới ngồi đợi quản.

Tội nghiệp cho cái thân Anton, quần áo dàu lặt dơ, không dám gần ai hết, đi ngày xuống học bàn ngồi đợi người ngoài hoài không dám ngó lên, sợ gặp người ta coi mình mà phải mất cơ.

Xé lại đến quận kêu Anton lên học khi nghe kêu đến tên, Anton đã hết hồn, miệng lăm thắm van vái.

Ai để dám khỏi 23 câu đầu Anton trả lời đúng hết, hồi lên nữa, trả lời cũng rỏi lại hồi lên nữa, trả lời cũng được, rỏi lại hồi lên nữa, cho khó quá sức thì Anton cũng trả lời ngay.

Hỏi cho đến ngoài thức lẹ mà Anton cũng không sợ. Thế ông Laplace, thấy giỏi quá ra thử cho Anton một bài toán rất khó ông lại nói rằng máy tính lại coi làm được không?

Anton nghi nghiêm một phút rồi tay cầm phân miệng cất nghĩa, như người thầy, coi không có chi lạ khó, với nó được hết.

Các quan thầy tài năng của Anton, vui lòng hỏi, đi thi đi tới 2 giờ, mà Anton không lấy cho bao cả.

Ông Laplace, là một ông quan ít khen ai lắm, nay thấy tài Anton, phải khen Anton rỏi lại hun Anton giữa trường thi và chầm cho Anton đậu hạng nhất, cao hơn các trò hết thảy.

Chờng kêu tên Tru-ô đầu đầu, trong trường ai rầy vò lay. Lúc nào hết đến lúc khen, học trò xum lại âm nói Tru-ô, khi đi cũng thành phố. Tiếng khen tiếng giới cũng đưng, tay vò nghe liên liên không hết.

Nhưng mà Tru-ô không vui, nghe khen bao nhiêu, bị nết nhò nhoi, mắt cứ đưng bao nhiêu nên từ giả học trò về quê nhà kéo trẻ.

(Sau nhòm lúc Nofelion 1° tức vị, thì Tru-ô làm để đóc mà lại coi tên riêng của hoàng đế đặt là Thương chí vì quan le sực lúc đó ông giám khảo Laplace làm Thương thơ, thường hay nhắc sự thi của Tru-ô, khi còn học trò, mà khoe với Hoàng đế.)

Đấy mới đầu vào trường lớn, coi tiếp sau mới rõ Antoine Dronot xuất thân thế nào?

(Sau sẽ tiếp theo).

N. H. V

Thơ tin

Phủ làm, le 7 Octobre 1920

Monsieur Chủ-bút Lục-Tĩnh Tân-Vân.

Kính thăm ông Chủ-bút Lục-Tĩnh Tân-Vân cho đặng khương ninh trường thọ.

Sau đây ông ra on cổ cấp cho tôi, một tờ giấy đăng ấn hành bài của tôi gửi dưới đây cho chú ông khang trường, tôi thường thấy ở Lục-Tĩnh này đầu đầu cũng đến trên coi bắt quan lớn nhỏ, nên tôi cảm viết với ông đối hàng vào trong tờ báo của ông. Xin ông hết lòng dùm giúp cho bài của tôi ước trông, và cảm đức người lòng lành từ thiện, đặng cho tôi sống no theo mà học, tôi hết lòng khen nếp mà gửi bài này xin ông nhận chấp.

Dương đương Nam-kỳ Cholôn. Nghi con người ở đời bịnh oan không chừng, nhiều bịnh ngặt nghèo, thuốc Annam không thể nào mà chữa cho khỏi đặng.

Lời này cũng là trên 40 tuổi rồi, từ nhỏ cho đến lớn, không có bịnh nào hiểm nghèo như là đau phổi ngày nay, nên tôi tỏ sự qua cho chú ông nhân lăm. Từ ngày tôi thọ bịnh tới nay trở lại năm mà không phương điều trị, thuốc Annam uống cũng đã nhiều mà không hết, tiền thì hết chớ bịnh còn hoài. Bởi vậy trọn hai năm tôi ốm bịnh trong mình không thể nào mạnh, tôi chắc là hồn

phải đi lộ xa vơi; chẳng dè tai nghe đồn tại nhà thương Cho-rây nhiều ông lương-y thần hiệu, mới đành liều bước cẳng tới cầu may, có hết cũng chẳng, tôi vò năm 1 tháng 20 ngày, thì có quan Lương-y Đôn-quốc qui danh là Trần-vân-Sang hết lòng điều trị thuốc men, mấy ngày chuyên cần mới người không hề thiếu sót, ngài hết lòng chiếu cố cho kẻ đồng loại không một lời nặng nhẹ vơi ai, hết luận giáo nghề cũng vậy, lại có một thầy học sanh điều dưỡng là Hồ-từ-Bửu phụ giúp cùng ngài cũng noi theo gương ngài, hết lòng chiếu cố mà nuôi dưỡng hồi hồn hơn 40 chục người, rất đặng khen cho một kẻ thiếu niên, mà chẳng hề đổi tánh kiên cố, người cũng hết lòng điều đở cho mọi người; ép ập ước thuốc phát một ngày hai lần không hề sơ sót, nghề giáo cũng vậy, chẳng có lòng hà lạm của ai, người cho tôi chỗ ăn ngủ của bịnh không hề khi nào do dáy, dẫu cực khổ cách nào người cũng chẳng buồn, thiệt là đặng khen cho Nhà-nước Pháp-quốc lập một cảnh nhà thương tại Cholôn đở số như vậy lại lại người lòng ở hiền từ để mà nuôi bịnh như vậy, đáng nên một thầy điều-dưỡng.

Ngày nay tôi đặng mạnh tránh khỏi sự hiểm nghèo, nên tôi cảm ơn trước là Nhà-nước thiết đặng me chúng ta, lập nhà-thương để mà điều trị bịnh hoạn, nếu chẳng có nhà-thương thì nhơn dân chết biết bao nhiêu mà kể.

Sau đây tôi cảm đức ông Trần-vân-Sang chẳng biết lấy chi báo đáp, nên viết là một bài xin ấn hành vào báo, cho lục châu quan từ khang trường và rồ lòng Nhà-nước Đại-pháp yêu me chúng ta và cầu cho thầy Hồ-từ-Bửu lo chuyên môn me đặng công thành danh tại, cho một rồ mặt nam nhi.

DƯƠNG-VÂN-HỘP,
Phủ-bút Cholôn

Phon quan Báo

Paris officielle

Với số 1000, ngày 10 tháng 10 năm 1920

Thầy Nguyễn-vân-Mười, Võ-vân-Hộ, Trần-vân-Chánh và Bi-vân-Tĩnh, trợ giáo hậu bộ tại Gia định, nay thăng chức trợ giáo thì sai hạng nhì.

Thầy Doan-van-Hap có Certificat d'Etudes primaires, cấp bằng trợ giáo hậu bộ, giáo về các cấp tỉnh Mỹ-tho.

Thầy Trần-vân-Gan có Breve élémentaire, cấp bằng giáo tập hạng năm, tạm dụng về sự học và giao về quan chủ tỉnh Soctrang.

Thầy Nguyễn-dung-Suu, có Breve élémentaire, cấp bằng giáo tập hạng năm, tạm dụng về sự học, và giao về quan chủ tỉnh Gia-định.

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 11 Octobre 1920.
Thầy Nguyễn-van-Thang kêu Mai

ở thành
án nhâm
án-Đức,
-Huế

YÊN

gia bát
nó và vợ
g. Tướng
uyên xư
n phụ dụ
Vay nên
Thương
y cho kẻ

gió mà
lời liệt tra
ur ngàn.
giời, hải
ên người
cặp mắt
a lúc điển
i thêm ở
thăm xem
à biệt rằng
châu trái,
lông rơm
và tấm vải
ng cho cái
màu mẩn
a thường ;
đầu chỉ có
i của một
gười chầu
học ! Nào có
; có người
huống mà
êu mà nâng
một người

ng độ. Còn
o luôn. Các
ng đáng là
hi-nh-vấn-
người ta

hút chỉ cho
lời mà đi, tôi
lâm cho tôi
n dạ có giao

có làm đến
phải luận
Hữu cũng
cho Hồ hữu
lòng nào vui
l mà đi đây,

hân, tôi rất
Đậu-chánh-
Sao rằng

ở đây nương
cũng được;
mới đời, Hồ-
; nhưng mà
bài mà không
cho mai một
ét rỏ, bệ tôi
thi thân tôi
hưng mà thà
mới biết lo,
thi làm sao
thế?

tiếp theo).

H. MƯU.

roi nước mắt thời các ông chng bắt chửơ
mà roi theo rồi lại làm gì thối đờ dang:
ông này hầu ông kia, ông kia lại hầu
ông nọ, lại có ông hùn vào bàn tay, rồi
lây mồm thời cái hôn ở bàn tay ấy chừa
đầu. Ấy là cái thói gì xem chán chường
như thế. Thiết tưởng rằng thói ấy toàn
là thói của bọn hạ-lưu cả thời phải. Thối
hãy mau mau kíp bỏ kéo xem gain mới
trái tai lắm mà !

Một người xem hát lại cáo

附借國債 **義民必宜**
SOUSCRIVEZ A L'EMPRUNT NATIONAL
Nghĩa dân nên mua giấy quốc-trái

Epicerie-Métropolitaine
Tran-Dang 同
68, Rue d'Espagne, 68
en face des Halles Centrales - Saigon

Kính lời cùng quý-khách đưng rở;
tại tiệm tôi có bán đủ các thứ như
đũa thơm, bánh ngọt (Biscuits) và bán
đủ các thứ rượu bên Tây đồ hộp
(Conserves) savon thơm cùng các
vật đồ tạp lủa, vãn vãn. Mỗi kỳ tàn
đều có các vật bên Tây lại và chúng
tôi bán giá rẻ hơn các nơi. Xin quý-
khách có mua vật chi xin đến tiệm
tôi, tôi tiếp rước cách tử tế và định
giả nhẹ cho quý-khách, xin hãy đến
sơ tiệm tôi một lần thì sẽ rở.

Nhà hàng
tại Cap-Saint-Jacques
HOTEL DE LA PLAGE
Hồi trước Madame Duguet làm chủ
nay ông **Cancellieri, kẻ nghiệp.**

Tiệm rượu tôi có phòng ở, nhà bếp
tính khiết lắm và có nhà để xe hơi rộng
 rãi, cho mượn tùy ngày giờ nhiều ít mà
định giá nhẹ nhàn. Hoặc ai muốn mượn
 ở lâu ngày, thì cần gì rờng lý của ngh
 luận lại nữa. Và lại những đồ thờophẩm
 về hải-vị rất nhiều, thật là phương-tiện
 lắm, xin chú-tôn chiểu cê.

ICH LỢI CHUNG
Cố nghe quan Nguyễn-soái đã ra ra
cho phép dân giàu và hương-chức sầm
sánh, để phòng trừ đạo-tặc, vì chúng nó
càng có sức, cho nên khó mà tiếp
nhau trong cơn nguy hiểm. Dầu đạo-
tặc mà có súng gi, súng sừ, thì cũng
thể súng, bắn không xa cũng trúng gần.

Muốn trừ cho tuyệt, bắn cho trúng,
bắn cho đặng nó thì phải đến nhà
CAFFORT, số 36 tại đường Catinat,
Saigon, mà mua súng kiêu mới tinh,
anh, tốt lắm, xài bền, bắn xa kiông sai,
thì trừ cái lợi hại của đạo-tặc mới
hết.

Hãng **CAFFORT** này, nhiều người
Annam trong Lục-linh đã biết, bán đủ
chức súng, lớn nhỏ, mà giá lại rẻ, dễ mua,

Entrepôt de Cholon
IMPORTATION-COMMISSION
71, Bd Tông-đốc-Phương
BÁN SỈ **BÁN LẺ**

Vải lụa.
Hỗ hợp - Rượu chác, - Rượu
ngon - SỮA NESTLÉ - Cham-
pagne **DELBECK** - Cognac
RENAULT - Cognac **CROIZET**
(củ 120 năm).

Đồ tân chế bên Paris
Dầu thơm Coty - Dù, Nón, Giày
- Chemises - Bóp da - Dao bàn -
Đồ hút - Đồ chưng phòng khách

Hãng tôi cũng chịu ra công mà
mua các thứ hàng hoá làm bên
phương Tây và các xứ lạ theo ý
chư vi đặt.

Giấy thép đề tấc: Paulhès-Cholon
Giấy thép nói: 667.

The Director: **Paul HIẾU**
Officier d'Artilierie Coloniale démissionné
Croix de Guerre

Ch. Jobit & C.
Maison fondée en 1833
COGNAC
FRANCE

Thứ rượu này có thứ 18
Năm (18 YEARS OLD) và
thứ 35 Năm (35 YEARS
OLD) uống vào không gic c
mà lại bổ thân, mới thơm
tho, thật là ngon hơn các
thứ rượu COGNAC khác, cũ
Hoàng-cửu đều biết danh.

Đám tiệc nào anh có thứ
rượu này thì hãy làm vài lủa.
Có gởi bán lẻ ở mấy tiệm
rượu **LUC-TINH, SAIGON**
CHOLON.

NỘI ĐÔNG-PHÁP bán ở
cố một mình bằng:

LIM-HONG-BENG & C.
47 & 53, Rue d'Ormay, 47 & 53
Đánh dây thép ở: Hộp nhà thư:
HONGBENG SAIGON N. 60

N. B. - Nếu bạn mua về bán lại, hay đi mua
về uống thì hay viết thư cho tôi xin gửi tài sản
lông gói đến chỗ ở của anh ở c'ng sai.

Hãy uống thử thử rượu
AMER HONORE
Là một thứ giải khát ngon
thượng hạng.
Chăm một mình hãng Denis Freres
có trữ mà thôi.

CIGARETTES
'The Dreamer'

Thuốc điều này mới gọi 20 điều
nhân hình Bà-dâm năm nghiên
cứu Cigarettes 'The Dreamer' là
ở bên Đại-Pháp xứ Algérie làm.

Thuốc này hút nả rất ngon và rất thơm
hơn các thứ khác, hút không khô
cô mà lại khỏi sanh bệnh.

Hãy mua thử một gói sau mới rỏ
thuốc, rất ngon lạ thường.

Tiệm này đều có bán lẻ mà giá lại nơi
nơi cực rẻ khác.

NỘI ĐÔNG-PHÁP bán ở cố một mình
bằng:

LIM HONG BENG & C.
47 & 53, Rue d'Ormay, 47 & 53
Saigon
Đánh dây thép ở: Hộp Nhà thư:
Hongbeng Saigon N. 60

ĐẠI DU'Q'C PHÒNG

ở đường CATINAT SAIGON. số 195 tới 200

Ông André Lè-vân-Minh, Tổng-ty.
Đo-đo-ư nhất hạng ở Y-viên thành Paris,
Họ-sanh tốt nghiệp trường-được báo-lí,
Cựu họ-sanh các đường-đường thành Paris,
Cựu họ-sinh các nhà trường tỉnh Seine,
Đặng phần thưởng nhất hạng kỳ thi hóa học 1914

Mỹ-dai-học
Mỹ-dai-đông
Chia 10-cấp bí tính thành Paris.
Mỹ-dai-đông
Chia 10-cấp Pháp-quốc (thành Paris).

Tên thuốc
Chỉ y theo tên của thầy thuốc cho.
Phân việc riêng
Đồ cho tự chế thuốc Langsa quân sự.

Thuốc thiết nghiệm
Chính hiệu Langsa
Chất hóa-học
thiết rỗng và nhất hóa học
Phân Giải
Sinh vật học
Thí-rưởng học và Hóa học

Ô-hào chữa
nước uống
Hoàn-Tô

ĐIỀU HOA
Đồ Essence de Menthe hiệu **Mitcham** nhất hóa học,
Thuốc thiết nghiệm và các vị chuyên **Lê-vân-Minh**
Đo-đo-ư

Thuốc bổ Quiniam
Huyền nhỏ mau tan ra nước
Triệu đĩ ba thể quinquina
Bổ lực và trị bệnh rở
Thuốc tiêu
Thuốc valerianate d'ameriqua.
Có Y-viên nhận chứng trị bệnh đau gáy cột

ĐIỀU ĐƯỢC PHÒNG
Tiệm Langsa
Bán rỗng những thuốc Langsa
Nhà lành mua tại Paris - Lyon - Marseille - Nice

PHAI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRI ĐAM
THIỆT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE VITIGLAIREUX
Chia ông dược-vy GULLIÉ
Tờ tám mươi năm nay thuốc **ELIXIR** có chế
đường của quan dược-vy GULLIÉ Mỹ làm thành lập
trong những bệnh HUY PHÊ, óm trong TI VI, óm
sốt TUBERCULE, ĐAU GÁI, ĐAU MÌNH, RẾT VỠ
ĐÁ, hoặc KHÓI NƯỚC, BỆNH KIẾT, BỆNH HỌ ĐAL
BỆNH CỨU, CHỀ CHẾC NGOÀI ĐÁ và Định có
TRƯỜNG LAI TRONG SỰ
Đây là một thể THUỐC BỔ và TRI ĐAM có hiệu
nghiệm làm cho người bệnh KHUẤT ANHƯA,
bệnh gốc bởi **SẢN** và RẾT PHÂN và KHÓI NƯỚC
Đã ký thuốc này ở những tiệm bán thuốc ở địa lý
của Pháp và nước ngoài.

THUỐC HOÀN KỖ
Thuốc rất trong thit **Élixir Tonique Antidépresseur**
của quan dược-vy Gullié.
Thuốc này trị thuốc này là **DR. PAUL GARE PÉLÉ**, nhất hạng
ở ở địa lý tỉnh, đường **CHATELAIN ST GERMAIN** số 101 ở
ở địa lý thành PARIS
VÀ TRONG CÁC ĐƯỢC RÚT RA ĐỒ BỎ ĐÁ

Sản diệp có bán
Một cái xe Ô-tô lớn lắm, mà lại chắc
lắm, mới tinh anh, có đèn điện khí, mà
cũng có pha khí đi (phares).
Muốn mua cho mau, vì bởi phải đi.
Ai muốn coi mà mua, lại số nhà 196
đường Catinat (Photo-studio).

Quina Skos
Là một thể rượu, để uống và hàng
tốt lắm, để có mới thơm mà lại bổ ngọt
khí. Chẳng biết chú ông ai mà chế nên nó,
mà nó tốt, cũng không rượu nào bì nó
được.
Bán tại hãng **Établissements Des-
marost, d'Indochine Saigon.**

và Vo-van-Cu, 2 người đến có Bre- vet élémentaire, cấp bằng giáo tập hạng năm, giao về ban chủ tỉnh Rach-gia.

Mấy thầy trợ giáo hậu bổ, Luu-vân-Ca, Ho-phuoc-Dan và Lê-vân-Bôn tại Vinhlong, nay thăng chức thì sai hạng nhì.

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 7 Octobre 1920.

Thầy Huỳnh-vân-Sach, Surveil-lant Chef principal hạng nhì tại Đe-lao Travinh, nay đổi đi tưng quan chủ tỉnh Rach-gia.

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 8 Octobre 1920.

Thầy Nguyễn-vân-Liêng pharmaci-en auxiliaire, trước đã bỏ đi nhà thương Vinhlong mà chưa đi, bây giờ bỏ đi nhà thương Drouhet, Chol-on, thế cho Trương-kế-An, đi chỗ khác.

Thầy Trương-kế-An, pharmacien tại nhà thương Drouhet bỏ đi giúp việc ông Directeur du Laboratoire de Chimie, Section de l'Institut Scien-tifique à Saigon, thế cho Nguyễn-v.-Liêng.

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ, ngày 7 Octobre 1920.

1° Bỏ đi tưng sự tại tỉnh Thủ-đầu-một thế cho ông Tân-hàm-Ninh, phủ hạng nhất đi chỗ khác, ông Trần-binh-Thạnh, phủ hạng nhất tại tòa nhất.

2° Bỏ đi tưng sự tại tỉnh Sadéc, ông Tân-hàm-Ninh, Phủ hạng nhất, tại Thủ-đầu-một.

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ, ngày 11 Octobre 1920.

Mấy ông Thừa-biên hạng tư, theo ty bản-quốc, Nam-kỳ mới cấp bằng, nay bỏ.

1° Tưng sự quan Thượng-thor: Ông Lê-vân-Thanh, tại Phòng-vấn; ông Trần-vân-Phước, tại Tòa nhất, Chi nhất; ông Đoàn-quang-Tân, tại Tòa nhì.

2° Tưng sự tại quan Đầu-phòng-vấn Thống-đốc: Ông Nguyễn-vân-Quy, tại Phòng quan Thống-đốc;

ông Đặng-ngọc-Châu, tại quan Đầu-phòng-vấn.

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ, ngày 11 Octobre 1920.

Thầy Lu-vân-Hiếu, giấy số 237, cựu đội điều-dương bên Phansa về, bỏ làm điều-dương hạng nhất, giao về Chủ-tỉnh Mỹtho.

Kinh Ba-cang.

Kinh này đảo rồi, đã cho ghe, tàu chạy rồi thuộc về tỉnh Vinh-long. Kinh này dài 14 ngàn thước, bề ngang qua 24 thước, nó giáp với rạch Ông đốc Mang thit, và kinh Chà-và-rạch Cai-vong, rồi trở ra sông sau thấy Cantho.

Thấu đường đi cho Tàu rút ghe, cho ghe sáu giờ, từ Vinh-long đi Cantho. Phụng dịch: N. H. V.

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays)

GIÁ BẠC VÀ GIẤ LỎA
Giá bạc kho nhà-nước . 10 fr 00
Giá lúa, tạ 100 kil. chở tới nhà máy Chơ (sa chao trả lại) 5 1/2 tới 5 6/5.

NAM-KY (Cochinchine)

BAIGON.

Nóc nhà xa hơn chợ

Ngày 10 Juillet 1920, Trần-vân-Thanh ăn tươm trang vật của cha nó là thầy Trần-vân-Đ. làm việc ở Tạo-Tác (Trường-Tiến) nhà ở đường Gallimard. Bên này làng Linh-chiêu-Đông (Giadinh), kiếm được hai đôi vàng với một sợi dây chuyền tại nhà Lê-thị-Mười, 17 tuổi, là tình nhân của Thanh. Thị này và mẹ nó là Nguyễn-thị-Quang, 57 tuổi, đều bị bắt giải Tòa vì tội chưa đủ gian.

Xét lại, làm cha mẹ sanh con ra nuôi nấng cực khổ, trông cho khôn lớn, chẳng cầu nhờ cậy ai, miêng cho nó biết lo lập thân danh, nào hay lớn rồi đã không tưởng đến cha mẹ, lại còn trộm của cha mẹ mà cho người tình, thiệt là

sanh con như vậy kém phúc lắm! Nghi lại thêm buồn!

Ăn cướp

Đêm 9 rạng mặt 10 tây, lối 1 giờ rưỡi khuya, một đảng ăn cướp có súng/dảnh nhà Trán-quốc-Sang 53 tuổi, ở đường Champagne, phá tà cây và tú sắt lấy áo quần trang vật đáng 1128 \$00, một cái băng khoán và một số bạc 900 đồng.

Tại gia lại còn bị ăn cướp bán nhảm một muôi phân bèn tá, bỏ lại nhà thuộc thì rồi đem vào nhà thương chợ Ráy.

Ông Nguyễn-vân-Nhiên kêu là Ba, 76 tuổi, ở gần đó nghe chạy tiếp cũng bị một phát trúng nhảm ông chơn tá, sống nhe.

Ăn cắp vài

Ng. văn-Chánh, 25 tuổi, dân hộ 5, bị tập nưa-y (tội-trộm) ba bộ vải trắng và đen, giá 1120 \$00 của chệp Phước-kien Ly-ông-Phun, 30 tuổi, là chủ thầu Hải-quốc, đầu quay ở Mỹtho.

Xe hơi

Đường Thủy-binh, ngang rạp hát bóng Casino, xe hơi số C. 1446 của Đường-Thụ-ph, ở đường Gaudot, số 27, sôp-phơ là Ng. văn-Vàng, 37 tuổi, đụng nhảm xe kéo số. C. 608, xa-phu là Lê-vân-Hiến, 19 tuổi. Người không hề chi, duy xe kéo vạy bánh tá, gãy cam và hư về. Bất thường.

Xe máy

Đường Charles Thomson, hai người cỡi hai cái xe máy, là Lê-vân-Rút, 22 tuổi, đi tay mới về, ở đường Bangkok số 37, và Trịnh-vân-Kỳ, 11 tuổi, từng Quảng-đông, ở đường hẻm Cây-Mai. Hai xe gặp nhau bất sủa nạm quá làm xe trước gãy năm cây cam bánh sau, còn còn xe sau lại gãy năm cây cam bánh trước.

Xe hơi nữa

Chệp Ly-Nga, bang Quảng-Đông, 28 tuổi, bán Cà-phê, ở Cầu-kho (Saigon) đi lại đường Thủy-binh, bị xe hơi số 1329. C Châm nhảm lán chơn tá. Chauffeur là Trần-vân-Thai, 28 tuổi, ở đường Lareynière, số 101 (Saigon) phải chịu cho nó 15\$00 mới êm.

con tôi tôi như ngày, rồi đến đôi mắt tôi xem người nào cũng là Đẩu-chánh-Tâm, tay tôi cầm môn-chi thì tôi cũng tưởng là Đẩu-chánh-Tâm, nên ai nói hỏi chi tôi thì tôi thì tôi gầy, tôi cầm môn-chi thì tôi giận tôi nếm; tôi quên nghĩ rằng (thở) như vậy là một cơ đợc thức Đẩu-chánh-Tâm mau lả.

Thật là cơ-lục-thức Đẩu-Chánh-Tâm mau lả, nên tôi đi đi hầu về rồi ngồi dùng bữa ở Đẩu-Chánh-Tâm, rưng rưng vùi tuấn, Đẩu-Chánh-Tâm phải cùng tôi rằng:

Tôi tình chuyện tâu này đây tôi ở Saigon đang coi coi cơ-hội nào may mắn chỗ làm ăn đẹp đẽ, chứ ở đây hoả-nạn chớ, thì chẳng biết (báo) giờ mới gầy, đã tốn hao cho tôi nhiều, lại phải tôi dưỡng không, sanh bệnh phác chẳng đáng sợ gì. Từ ngày tôi tìm tới Hồ-hửu đến nay, tôi lại cũng đã nhiều năm, thật nhờ ơn Hồ-hửu nghĩ tình, trải hết tất lòng chiều coi, bằng chẳng tôi phải ra thân tôi khổ, trời mới xử nào; ơn của tôi chẳng Hồ-hửu rất nặng đường, tôi nguyện trăm năm ghi tạc.

Nghe Đẩu-chánh-Tâm nói dứt, tôi tỏ ý chàng vui mà đáp rằng: Có giao cho tôi về nơi việc ơn nghĩa làm gì. Đẩu ra anh em giúp đỡ nhau, cậy nhờ nhau khi trọng yếu, bằng chẳng vậy thì giao kết để làm chi; và lại từ ngày có giao tìm tôi tới đến giờ, mừng có lạ

Cũng là xe hơi

Huỳnh-thị-Tông, 39 tuổi, ở Hòa thanh (Giadinh), lại bị xe hơi số 948 cán nhảm bàn chơn mặt. Sôp-phơ Ng. văn-Đức, 22 tuổi, chịu 5\$00 bạc cơm thuốc. — Huế

HƯƠNG TRUYỀN (Kịch)

HUẾ

Khéo dư nước mắt

Chiều hôm thứ ba ở rạp hát hát tuồng nằng Cúc-nương quạt mát và vợ ông Trang-Từ về một vụ bừa sang. Tuồng ấy nguyên là một tuồng diễn chuyện xưa của Tàu, nhưng ở nước ta bọn phụ dụ cũng thường quen tai quen mắt. Vậy nên ta thường có câu hát rằng: Có Thương thay cho kẻ quạt mát, hỡi thay cho kẻ cầm võ bừa sang.

Tôi hôm ấy, chưa qua tám giờ mà người xem đã chật, hai bên ngồi liệt ra bên tá gai bên hữu, kẻ có dư ngân. Giữa sân khấu đủ đầu hay kép giỏi, hải một hồi xem đã rất hay, khiến người xem đã mê mẩn tâm thần theo cặp mắt có đầu đôi trong chất kép; đến lúc diễn bài Cúc-nương quạt mát thời lại thêm ở trên nước cao võ một hồi bị thám xem rất non công! Đầu ai ai cũng đã biết rằng trên sân khấu toàn là vãn lót chiêu trái, còn cái mới giả ấy bằng một đống rơm rạ trên có từ một chiếc chiếu và tấm vải xanh. Thế mà đã thật là lạ lùng cho cái bị kịch trên võ đài đã thật mau mẩn lả thường mà cảm giác cùng lạ thường: Một tiếng than khóc của á đầu chi có giọng thê thảm bộ bị ai giả dối của một người mà khiến cho làm người chơn chơn đôi trông lên sáu môn học! Nào có phải là khóc rồi mà thôi đâu; có người thấy khi á đầu ba lớp ấy vào buồng mà còn, bìn vào buồng lại một béu mà nằng niu triu trắng cho như là một người thân thích vậy.

Sự ấy là nói về các cơ mợ đợ. Còn các câu các thầy xin cùng nói luôn, Các ông vốn là kẻ lương đại vai vung đáng là phải tránh cho kẻo dấn cá (Nhĩ-nhĩ-uh-thích) chớ? sao các ông thấy người ta

dạy việc nhà, chẳng dạy chút chi cho thõa; hay cơ-giao lại từ tôi mà đi, tôi e khi tôi bị việc nhà của tôi làm cho tôi chẳng vui, mà sanh đếu buồn dạ cơ giao đợ chớ?

— Không Hồ-hửu cơ làm đếu chi buồn dạ tôi. Mà cái gì phải luận tôi chớ buồn vui; việc nhà Hồ-hửu cũng như việc nhà của tôi, mà rồi cho Hồ-hửu làm tôi cơ làm như vậy, lòng nào vui cho đợc? Tôi nói với Hồ-hửu mà đi đây, tôi nói với người mà đi đây,

Đẩu-chánh-Tâm nói: "Vi sở phận là như vậy: Ở đây nương dựa với Hồ-hửu tới già cũng đợc; bao giờ Hồ-hửu đời, thì tôi mới đời, Hồ-hửu rách, thì tôi mới rách; nhưng mà tôi há nể đợc âm no hoai mà không lo, để sau, bằng nhác, cho mai một lo, để sau, bằng nhác? Tôi biết rõ, hể tôi phải sống một ngày, thì thân tôi phải sống một ngày, nhưng mà thì vậy tôi cam; có khôn khéo mới biết lo, để âm no năm cơ một chỗ, thì làm sao cho tròn phận nam-nhĩ với thế?"

No (89) FEUILLETON DU 18 OCTOBRE 1920

ROMAN

GAN KIA THEO MÃI

BA MƯƠI HAI ĐÊM
HỒ-CÁNH-TIÊN tự thuật
Đêm thứ mười bốn (tiếp theo)

Biết toán kẻ nào hay, chớ cơ hội nào hay? Ồi, mông cơ lán tựa nay mai, hóa ra thì ngày tháng! Mà chớ phải để giấy đưa ngày tháng vậy mà tình xong như ý, làm đặng thỏa lòng thì cũng chẳng nói chi, cái này không, cứ để thảng lung ngày qua, gần trời năm mà chưa làm chi đặng cả, chẳng thấy chi là cả; đi lại cũng vào thấy Đẩu-chánh-Tâm, ra thầy người thầy cảnh — thật là cũ xi — mà chẳng biết sao cũng Đẩu-chánh-Tâm, cũng người cũng cảnh, mà lâu ngày rồi tôi ngộ, mắt chẳng xôn xang, thấy không nào lòng như hồi trước nữa, nó làm như thể mất tôi ngộ quen, nên nhảm rồi vậy. Tôi lấy làm lạ sao lòng hận của tôi chưa nguôi mà mắt tôi xem lại khác, nên bữa nọ, gặp buổi trời chiếu, tôi mới rảo bước đợc chơi coi thử. Tôi thấy thật quá khác hơn xưa, Phụng cảnh thì chẳng đời chút nào mà chẳng biết cơ sao người lại tươi như đời, cảnh lại xinh như vậy; tôi đứng ngắm hồi lâu rồi tôi hỏi lại tôi cơ sao là vậy? Tôi nghĩ cơ khi cái cảnh bửu tình

ngay trước nó đời ra cái cảnh vô tình này hay chăng? Mà vì sao sáu tôi nhảm còn, mà cảnh này lại đời?

Hay là người tôi, thầy tôi không làm xong việc gì, nên chẳng thêm buồn theo tôi nữa? Không, không lý vậy đâu; nếu mà mất tôi xem chẳng thương, chắc là tại lòng tôi đời đời, cũng bởi, oán đếu lâu ngày mà không thể quên, tự nhiên lữa hàn phải người, nên hồn đã lạnh, mà hể lữa người màu lạnh đời, thì trí nào còn mong mới? Trí nào còn mong, thì mắt xem người, cũng là cơ nhiên cơ chi rằng là, thế thì đời đời đây, chẳng đời cảnh ấy, mà hể tình này chẳng ru? Ồi, thì oán trả chớ quên, mà lòng xao dạ lằng, thật chẳng nhảm trí trường-phu quân-tử vậy!

Xét cạn là, tôi chẳng buồn gì thêm nghĩ rằng: "Chẳng nên bỏ quê, khổ đếu thế nào cũng phải tình sao cho thõa. Mà đếu biết tình sao bây giờ!" Thăm nghĩ đến đếu, tôi liên tình ngộ, chẳng khác nào người trong mộng mới về thực tình giấc mộng; lữa tâm của tôi nổi ngọn lên, cũng như lữa chim đã lữa rồi, đầu hồng gặp đợc đàn hũa.

Cái hận tâm của tôi đời dao, lòng tôi thêm sốt sắng bằng hai khi trước; mà bởi tôi toàn tình hoài không đặng kế nào hay, nên lòng tôi bứt rứt bối bối, xôn xang gan tất. Nhiều khi nó làm cho tôi bực-bội như người cùng trí vậy; cơ

(Sau sẽ tiếp theo).
L. H. MƯU.

roi nước mắt thời các ông cũng bắt chước mà roi theo tôi lại làm gì thời dờ dang: ông này hầu ông kia, ông kia lại hầu ông nọ, lại có ông hun vào bàn tay, rồi lấy mõm thời cái hôn ở bàn tay ấy chừa đầu. Ấy là cái thói gì xem chầu chường như thế. Thiết tưởng rằng thời ấy toàn là thói của bọn hạ-lưu-cơ thời phài. Thời hãy mau mau kịp bỏ kéo xem gai mắt trái tai làm mà!

Một người xem hát lai cảo

附借國債 **SOUSCRIEZ A L'EMPRUNT NATIONAL** **義民必宜**

Nghĩa dân nên mua giấy quốc-trái

Epicerie-Métropolitaine
Tran-Dang 同
68, Rue d'Espagne, 68
en face des Halles Centrales - Saigon

Kính lời cùng quý-khách đặng rõ; tại tiệm tôi có bán đủ các thứ như: sô-sô thơm, bánh ngọt (Biscuits) và bánh dẹt các thứ rượu bên Tây đồ hộp (Conserves), savon thơm cùng các vật đồ tạp hóa, v.v. và chúng tôi bán giá rẻ hơn các nơi. Xin quý-khách có mua vật chi xin đến tiệm tôi, tôi tiếp rước cách tử tế và định giá nhẹ cho quý-khách, xin hãy đến nơi tiệm tôi một lần thì sẽ rõ.

Nay kính,
TRAN-DANG,
Chủ-khởi.

Nhà hàng tại Cap-Saint-Jacques
HOTEL DE LA PLAGE
Hồi trước Madame Duguet làm chủ nay ông **Cancellieri, k.é nghiệp.**

Tiệm rượu tôi có phòng ở, nhà bếp tinh khiết làm và có nhà để xe hơi rộng rãi, cho mượn tùy ngày giờ nhiều ít mà định giá nhẹ nhàn. Hoặc ai muốn mượn ở lâu ngày, thì cái giá riêng lý còn nghị luận lại nữa. Và lại những đồ thực-phẩm về hải-vực rất nhiều, thật là phương-tiện lắm, xin chú-tôn chiều cở.

Mỗi ngày thứ năm và chủ nhật thì có Soupe Corsee và rượu Corsee.

Chú-nhan cần khải.

ICH LỢI CHUNG

Có nghe quan Nguyên-sôai đã ra ơn cho phép dân giàu và hương-chức sầm sừng, để phòng trừ đạo-tặc, vì chúng nó cũng có súng, cho nên khó mà tiếp nhau trong cơn nguy hiểm. Dầu đạo-tặc mà có súng giết, súng xâu, thì cũng là súng, bắn không xa cũng trúng gần.

Muôn trừ cho tuyệt, bèn cho tống, bèn cho đặng nó thì phải đến nhà **CAFFORT**, số 36 tại đường Catina, Saigon, mà mua súng kiêu mới tinh anh, tốt lắm, xài bền, bắn xa không sai, thì trừ cái lợi hại của đạo-tặc mới thật.

Hãng **CAFFORT** này, nhiều người Anam trong Lục-địa đã biết, bán đủ thứ súng, lớn nhỏ, mà giá lại rẻ, dẽ mua.

Entrepôt de Cholon
IMPORTATION-COMMISSION
71, Bd Tổng-Đốc-Phương

BÁN SH **BÁN LẺ**
Vải lụa.
Hở hộp - Rượu chác, - Rượu ngon - Sữa **NESTLÉ** - Champagne **DELBECK** - Cognac **RENAULT** - Cognac **CROIZET** (củ 120 năm).

Đồ tân chế bên Paris
Dầu thơm Coty - Đà, Nón, Giày - Chemises - Bóp da - Dao bàn - Đồ hút - Đồ chưng phòng khách

Hãng tôi cũng chịu ra công mà mua các thứ hàng hoá làm bên phương Tây và các xứ lạ theo ý chú vi đặt.

Giấy thép đề tặc: Paulhies-Cholon
Giấy thép nói: 667.

The Director: **Paul HIẾU**
Officier d'Artilerie Coloniale démissionné
Croix de Guerre

Ch. Jobit & C.
Maison fondée en 1833
COGNAC

FRANCE
Thứ rượu này có từ 18 Năm (18 YEARS OLD) và thứ 35 Năm (35 YEARS OLD) uống vào không gic có mà lại bổ thân, mà thơm tho, thật là ngon hơn các thứ rượu COGNAC khác, cả Hoàng-cửu đều biết danh.

Bấm tiếp vào nút có chữ rượu này thì lỵ làm rơi liền.

Có gởi bán ở 5 máy tiem rượu **LUC-TINH, SAIGON** CHOLON.

Nội Đàng-Pháp bán ở có một mình bằng:

LIM-HONG-BENG & C.
47 & 53, Rue d'Ormay, 47 & 53
Hộp nhà thư: HONGBENG SAIGON N. 60

N. B. - Nếu bạn mua ở Phan lai, bay là mua về uống thì bay với tôi cho bằng này thì cần lòng ghi đến chỗ tôi của chú vi ắt sang sai.

Hãy uống thử thứ rượu AMER HONORE
Là một thứ giải khát ngon thượng hạng.
Của một mình **Monsieur Drouot** có trẻ mà thôi.

CIGARETTES
The Dreamer

Thuốc điều này mới gọi 20 điều nhân hình **Bà-dâm** năm nghiên cứu và Cigarettes **The Dreamer** là thuốc ở bên Đại-Pháp xứ Algérie làm.

Thuốc này hút nó rất ngon và rất thơm hơn các thứ khác, hút không khô có mà lại khỏi sanh bệnh.

Hãy mua thử một gói sau mới rõ thuốc, rất ngon lạ thường.

Tiệm này đều có bán là mà giá lại nơi hơn các thứ khác.

Nội Đàng-Pháp bán ở có một mình bằng:

LIM HONG BENG & C.
47 & 53, Rue d'Ormay, 47 & 53
Saigon
Đánh dây thép đề: Hop Nhà thư: Hongbeng Saigon N. 60

ĐẠI DU'Q'C PHÒNG

ở đường CATINAT SAIGON, số 105 số 106

Ông **André Lê-văn-Minh**, Tổng-ly. Báo-thư viết hàng ở Y-tiêu thành Paris, Học-sinh tốt nghiệp trường được báo-thứ, Cựu học-sinh các trường thành Paris, Cựu học-thì công các nhà trường thành Seine, Đứng phần thưởng nhất hạng thi hóa học 1914:

NĐ-Dai-học
NĐ-Dai-đông
Chia 10-cấp há tinh (thành Paris).
NĐ-Dai-đông
Chia hội Pháp-à-nhà Pháp-quốc (thành Paris).

Tên thuốc
Chỉ y theo tên của thầy thuốc cho.
Phần việc riêng
Đề cho tay chế thuốc Langsa qua sức.

Thuốc thật nghiệm
Chánh hiệu Langsa
Chết hóa-học
thiệt rỗng và nhất hóa học

Phân giải
Sinh vật học
Thường học và Hóa học

Ô-hầu chẩn
nước uống
Hóa-học

ĐÀU HOA
Đã Essence de Menthe hiện Mitcham - nhất hóa học,
Thuốc thật nghiệm và các vị thành **LÊ-VĂN-MINH** Đại gia

Thuốc bổ Quiniam
Hơn nhò mau tan ra nước
Triệu đĩ ba thể quinquina
Bổ lực và trị bệnh rồi

Thuốc tiêu
Thuốc valerianate d'arnica.
Cổ Y-tiêu nhận chứng trị bệnh đau gáy cột

ĐIỀU ĐƯỢC PHÒNG
Tiệm Langsa
Bán rỗng những thuốc Langsa
Nhà làm mua tại Paris - Lyon - Marseille - Nice

PHAI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRI ĐAM
THIỆT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE VITIGLAIREUX
Của ông **Georges GUILLÉ**

Từ tám mươi năm nay thuốc **ELIXIR** có chế được của quan **Georges GUILLÉ** kỳ làm thần diệu trong những bệnh **BỆNH PHỤ**, **BỆNH TRUNG TÍ**, **BỆNH ĐAU ĐẦU**, **BỆNH ĐAU MÌNH**, **BỆNH VỚ**, **BỆNH HỒN**, **BỆNH CHÁNH**, **BỆNH KHÁT**, **BỆNH HỌ ĐÀ**, **BỆNH CỨU**, **BỆNH CHỐC**, **BỆNH ĐAU** và bệnh có **TRƯỜNG LẠI TRONG SỰ**

Đây là một thứ THUỐC BỔ và TRI ĐAM rất kiện nghiệm làm cho người bệnh KHÁT KHÁNH, trường bệnh gầy yếu, BỆNH PHỤ, BỆNH HỒN, và BỆNH CỨU.

Đã ký thuốc này ở các nước: **SAIGON**, **PARIS**, **LYON**, **MARSEILLE**, **NICE**.

Còn ở một nơi
THUỐC HOÀN XỐ
nên dùng rất trong dịp **Élixir Tonique Antigorisme** của quan **Georges Guillé**.

Chứng chỉ từ thuốc này là của **PAUL GABE PUL**, nhất hạng ở **PARIS**, **SAIGON**, **LYON**, **MARSEILLE** và **NICE**.

ở tại thành **PARIS**
và trong các ĐƯỢC PHÒNG SAIGON, SỐ 105

Sản diệp có bán

Một cái xe Ô-tô lớn lắm, mà lại chắc lắm, mới tinh anh, có đèn điện khí, mà cũng có pha khí đi (phares).
Muốn mua cho mau, vì bởi phải đi.
Ai muốn coi mà mua, lại số nhà 136 đường Catinat (Photo-studio).

Gaiina Skos
Là một thứ rượu, để uống và làm tốt lắm, để có môi thơm mà lại bổ người khí. Chẳng biết chú ở ai mà chế nên nó, mà nó tốt, cũng không rượu nào là có được.
Bán tại hãng **Établissements Demarrest, d'Indochine Saigon**.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 BỞI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhưt hạng bảo-chê sư, kê nghiệp

ở Saigon, ngang nhà hát tây, bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chừ quân-tử có cần dùng thuốc tây, xin hãy gởi thơ cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. **CẢNH ĐƯỢC-TÍNH LỢC-BIÊN** đả xuất bán ở Ai. Ai muốn xin thì viết thơ cho ông Solirène, ngài sẽ gởi cho không

CANOT HOI

Hãy lập tức viết thơ thương nghị với

Đề chớ chuyên n-au lẹ, Ông Charles BARDON

đề toán du diên địa

NGƯỜI ĐỒNG TÀU

Ở đường Paul Blanchy số 127 SAIGON (Namk)

MỘT CÁI KIEU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÉU LÀ AUTO-GLISSEUR SỐ 620

Chèo chân
động kỹ càng
giáng đẹp

giá 1.500\$
sấp lên

Khởi hoạt
lễ nhàng sạch sẽ
Giá rẻ

Thợ khảm đen có hiệu

Thật khéo mà lại rẻ hơn các chỗ.

Kính cùng quý ông dùng khảm đen rõ; Tôi thiết rành nghề thợ khảm trên 15 năm rồi, nếu làm đủ kiểu các thứ khảm nhiều lớp; ít lớp, lớp dày, lớp mỏng, kiểu nào theo kiểu này rất khéo. Như là thứ lớp mỏng từ 7 tới 9-10 lớp, thứ lớp dày từ 4 tới 6 lớp mà thời Song có thứ khảm bích theo kiểu cúp tóc, quý ông muốn kết dính lại một lần bích lên để xuống như dùng nón vậy rất tiện, thì phải đo (contour de tête) mấy lần phân và mấy lớp dày mỏng xin chỉ rõ trong thơ và chỗ máy ông ở dựng tôi làm rồi gởi lại tiền số ghi thì chịu mà phải trên 2 khảm.

Khảm đặt có hai giá tùy theo hàng nặng nhẹ:
Hạng nhưt búng và nhiều Bombay, 1 khảm..... 3\$00
Hạng nhĩ, bông và nhiều Bombay, 1 khảm..... 2.50
Hạng ba, nhiều về Búng mỗi khảm..... 1.90
Mà bước mỗi lần mua phải trên 3 khảm.
Còn nhà hôn bán muốn mua gì có đủ kiểu xin gởi thơ tôi sẽ định giá cho để bán.
Cúi xin quý ông hãy mua khảm của tôi, làm thật khéo và kỹ càng, chắc làm lâu lâu mà lại giá rẻ.
Gởi contre remboursement hay là gởi mandat trước thì tiện và mau đến chỗ.

Kính
NGUYỄN-VĂN-BỨ
Thợ khảm đen
à Suối-dồn, Bình nhâm (Lát-thiền)

Thanh-phong

Tiệm may và bán đồ tạp hóa
Của NGUYỄN-THÀNH-TUỘI
Đường Thủ Đức: 62 Amiral Dupré 62 SAIGON

May quần áo tây và Annam theo kiểu kim thời; bán hàng, the, lụa Bắc, Kinh, nhiều, xuyên, lục song tâu. Nón đủ kiểu. Rượu tây, thuốc tây, savon thơm, dầu thơm thượng hạng của tiệm thuốc ông L. Solirène Saigon.

Café Thanh-Phong

CỦA NGUYỄN-THÀNH-TUỘI
(Employé à la Pharmacie L. Solirène)
góc đường Bd Charner và d'Ormay n° 108
Có bán café, đồ ăn điểm tâm sớm mai, rượu tây bán lẻ và nguyên vẹn, đủ thứ thuốc tây, dầu thơm, savon thơm thượng hạng, của nhà thuốc ông L. Solirène Saigon.

Tiệm đồng xe

Đồ xe và bán đủ đồ phụ tùng
Boulevard Lamoignon số 99 và 101
Kỳ-Hồ (SAIGON)
TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quý khách đừng có: Tiệm tôi có đồng đủ kiểu xe như là: xe mới, xe hai bánh, xe ba bánh, xe bốn bánh có đồng thông xe hơi theo kiểu kim thời, của xe thật khéo, làm êm, mới xe để hiện, và công có bán các thứ xe có sửa lại chắc chắn; có bán thêm xe để hiện, bánh xe cao-su bằng dây gi tơ bền tay chớ lại, cao-su dẹt để thay trong bánh, kiểu đèn tây, đồ bắt đèn xe độc chiếc và xe công mã bằng da thay may rất khéo và chắc, có bán yên chì, chông đạp hai tầng, bình để thay đèn khí để theo xe. Sơn xe và sửa xe.
Cúi xin quý khách có dịp đến Đốt-bộ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước có công việc của tôi làm, sau có cần dùng món chi của tiệm mua giúp làm ngại, thì tôi rất cảm ơn quý ông.
Còn chớ quý khách gì ở xa muốn gởi thơ bởi làm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu tiếp.

CÓ MỘT MINH NHÀ NÀY CÓ QUYỀN
THAY MẶT CHO NHÀ ĐỨC SÙNG VÀ LÀM XE MÁY
TẠI THANH St-Etienne

Mà thôi

Mons F. MICHEL, CAFFORT Successeur & đường Catina số 36 SAIGON

CÓ BÀN SÙNG
đủ thứ và đủ kiểu. M.
THUỐC, ĐẠN, XE-MÁY, ĐỒNG-ĐỒ
và ĐỒ NỮ-TRANG. Đủ để tất lại giá rẻ
Lục-Châu muốn mua vật chi thì xin đi thơ như vậy;
M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Catina. - SAIGON

GRAND MAGASIN
de Soieries
TONKINOISES
Gros et détail

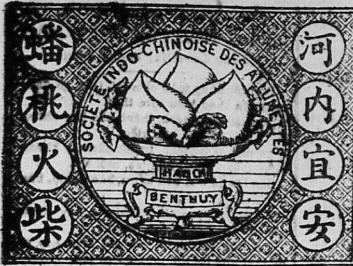
Maison Tonkinoise

CỦA ĐÔNG-THÀNH

Hanoi, Avenue de la République - Hanoi

Bản hiệu bán sý và bán lẻ đủ các hàng Eeck như Xuyên bông tiền, Nhiều minh gò, Luong, The, Lụa bông, các thứ Lụa, Lanh rông, Lanh hẹp, na tron, Sa hoa, v. v. Hàng Cen, trắng, màu hột gà, màu măng đến có bán hết thảy. Hàng tốt nước nhậm kỳ mà tinh giá lại rẻ.
Bản hiệu xưa nay vẫn chuyên về nghề bán các hàng The, Lụa Bắc-kỳ (Soieries Tonkinoises), mua ngay tại nhà: có thể tinh giá thật hạ, để mua nhà mua sý (en gros) đồng tiền nhậm kỳ.
Lại nhận mua giùm (commission) các đồ kỳ chế tạo ra như đồ đồng, đồ cần, đồ thêu đồ sơn theo kiểu Nhật-bản, nũ tây và các thứ đồ da như yên ngựa, dây tây, dây ta, bóp (porte-filles) vân vân.
Hàng gởi theo lối lãnh hóa giao ngân (contre-remboursement) song gởi cho một chút tiền trước (une petite provision) thì tiện hơn.
Chớ quý khách ở xa muốn lấy kiểu hàng (échantillons) hỏi giá hay là mua món gì xin cứ viết thơ lại, bản hiệu sẽ hết sức làm cho đặng và g.

Chủ nhân: Madame NGUYỄN-T. SAU

một mình hàng Denis-frères đại-ly cả Đông dương thứ hộp quẹt này.

Một quẹt này khắp nơi được phép bán là một sự nhỏ một hộp mà thôi

Quyển sách báo hàng của AUGUSTE MATTEI... Al quyển này... Quyển này một... Quyển này một...

Tiệm VẠN-HUE-VIÊN

Aux Fleurs... ở đường Pellerin... Bán hàng... Tiệm này... Chủ nhà: TRẦN-THÀNH-QUY.

VICHY KHỎAN CHẤT THUY (Nước suối khoáng) VICHY PHÁP-QUỐC-TUYÊN VICHY CÉLESTINS VICHY GRANDE-GRILLE VICHY HOPITAL SEL VICHY-ÉTAT PASTILLES VICHY-ÉTAT COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT

Thuốc bột URASEPTINE ROGIER

Các chứng bệnh nơi đường tiêu... thường bị đau lần ngày và tri... đau ra có chảy mủ ra, thì trong... đau nhứt là chằng nhứt tri... đau nhứt là chằng nhứt tri... đau nhứt là chằng nhứt tri...

thuyên giảm, vậy có thể lại còn đau... ra mỗi buổi... trắng trắng... bệnh thiệt... thuốc này có bán tại tiệm thuốc...

PHARMACIE SHANGHAI

Có trông rắng và thay con mắt! M. Triên-Cương, chủ-nhơn ở đường Marins số 183, Cholon, cũn ở Saigon... M. Cam-Lan N° 27 rue d'Adran...

HUỆ LIÊU CHỈ THỐNG THANH BỘ: HOÀN (7) Thuốc trị các chứng sang độc... Chưng sang độc (Hua-Liêu) là một chứng hại to, bề nặng thì hại cho chùng... Hết thuốc này thì đều làm hại...

THIỆT GIÁ: Mỗi hộp... DỤC CHỈ KHẠI THẦN TỐC THINH THÌ THỦ LAM (13) (Trái Cà-na chế nên thuốc ho... Các thầy danh y bên Đông Tây... ngày cả đêm, bởi trái thời tiết mà ho...

cho thân thể nếu không gặp thuốc cho... thiết hại mà trị thì độc nhập vào sường... Cách dùng: Mỗi lần uống một muỗng... Mỗi hộp chắc giá là... 12 hộp chắc giá là...

LIEN-THANH HANG ANNAM XUẤT CẢNG - NHẬP CẢNG - DAILY... Nước Mắm rất ngon và bổ dưỡng... Bán lẻ... Gửi Giấy thép: LIENTHANH CHOLON.

Certificat de tirage... Saigon le 15 Octobre 1920

Saigon - Imp de l'Union L'Administrateur Gérant: NGUYỄN-VĂN-CỬA